

BUKANA YA PAIA

Mooditara-Kakaretso

E hlophisitswe ho ya ka karolo ya 14 ya Molao wa
Phahamiso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding wa 2 wa 2002
(jwalokaha o fetotswe)

LETSATSI LA TLHOPHISO: 27/06/2025

LETSATSI LA POELETSO: 17/07/2025

AUDITOR - GENERAL
SOUTH AFRICA

DIKAHARE

1.	LETHATHAMO LA DIKAKARETSEO LE DIKGUTSUFATSO	4
2.	MORERO WA BUKANA YA PAIA	4
3.	HO THEWA HA MOODITARA-KAKARETSEO WA AFRIKA BORWA (AGSA)	5
3.1	Maikemisetso / Taelo	5
4.	SEBOPEHO SA AGSA LE DITSHEBETSO	5
4.1	Sebopeho	5
4.3	Ditshebetso	8
5.	DINTLHA TSA BOHLOKWA TSA HO IKOPANYA BAKENG SA HO FUMANA TLHAHISOLESSEDING YA AGSA	8
5.1	Ofisiri ya tlhahisoleseding	8
5.2	Motlatsi wa ofisiri ya tlhahisoleseding	8
5.3	Kakaretso ya mabitso a batho ba fanang ka tlhahisoleseding	9
5.4	Ofisi ya Naha / Ofisi e Kgolo	9
5.5	Diofisi tsa Diprovense (Theibole ya 1)	9
6.	TATAISO YA HO SEBEDISA PAIA LE KAMOO O KA FUMANANG TATAISO KATENG	10
7.	TLHALOSO YA DIHLOOHO TSA DIREKOTO TSEO SETHEO SE NANG LE TSONA LE MEFUTA YA DIREKOTO TSE HO AGSA	13
8.	MEFUTA YA DIREKOTO TSA AGSA TSE FUMANEHANG NTLE LE HORE MOTHO A KOPE HO DI FUMANA.	14
9.	TLHALOSO YA DITHAROLLO TSOHLE TSE FUMANEHANG MABAPI LE KGATO KAPA HO HLOLEHA HO NKA KGATO KE AGSA.	14
10.	DITSHEBELETSEO TSE FUMANEHANG HO SETJHABA HO TSWA HO AGSA LE MOKGWA WA HO FUMANA DITSHEBELETSEO TSEO.	15
11.	SEABO SA SETJHABA KETSONG YA MAANO KAPA TSHEBEDISONG YA MATLA KAPA TSHEBETSONG YA MESEBETSI KE AGSA.	16
12.	TSHEBETSO YA TLHAHISOLESSEDING YA BOTHO	16
12.1	Morero wa tshebetso	16
12.2	Tlhaloso ya dihlopha tsa beng ba datha le tlhahisoleseding kapa mefuta ya tlhahisoleseding	17
12.4	Baamohedi kapa dihlopha tsa baamohedi bao tlhahisoleseding ya botho e ka fuwang bona	18

12.5	Phetisetso e rerilweng ya tlhahisoleseding ya botho ka ntle ho naha	19
12.6	Tlhaloso e Akaretsang ya Mehato ya Tshireletso ya Tlhahisoleseding e lokelang ho kenngwa tshebetsong ke ya ikarabelang ho netefatsa sephiri, botshepehi le phumaneho ya tlhahisoleseding.	19
13.	PHUMANEHO YA BUKANA	19
14.	NTJHAFATSO YA BUKANA	20

1. LETHATHAMO LA DIKAKARETSE LE DIKGUTSUFATSO

- 1.1 **AG** Mooditara-Kakaretso
- 1.2 **AGSA** Mooditara-Kakaretso wa Afrika Borwa
- 1.3 **DAG** Motlatsi wa mooditara-kakaretso
- 1.4 **PAIA** Molao wa Phahamiso ya Phihlello ya Tlhahisoleding wa 2 wa 2002 (jwalokaha o fetotswe)
- 1.5 **PFMA** Molao wa Taolo ya Ditjhelete tsa Setjhaba wa 1 wa 1999 (jwalokaha o fetotswe)
- 1.6 **POPIA** Molao wa Tshireletso ya Tlhahisoleding ya Botho wa 4 wa 2013
- 1.7 **Molaodi** Molaodi wa Tlhahisoleding

2. MORERO WA BUKANA YA PAIA

Bukana ena ya Molao wa Phahamiso ya Phihlello ya Tlhahisoleding e ka ba molemo ho setjhaba ho:

- 2.1 etsa qeto ya mofuta wa direkoto tse seng di fumaneha ho AGSA ntle le tlhoko ya ho etsa kopo ya semmuso ya PAIA;
- 2.2 utlwisisa mokgwa wa ho etsa kopo ya phihlello ya rekoto ya AGSA;
- 2.3 fihlella dintlha tsohle tse amehang tsa ho ikopanya le batho ba tla thusa setjhaba ka direkoto tseo ba rerang ho di fumana;
- 2.4 tseba ditharollo tsohle tse fumanehang ho AGSA mabapi le kopo ya phihlello ya direkoto, pele o ya ho molaodi kapa makgotla a dinyewe;
- 2.5 hlalosa ditshebeletso tse fumanehang ho setjhaba ho tswa ho AGSA, le mokgwa wa ho fumana ditshebeletso tseo;
- 2.6 fana ka tataiso mabapi le mokgwa wa ho sebedisa PAIA, jwalokaha e ntjhafaditswe ke molaodi, le mokgwa wa ho fumana phihlello ho yona;
- 2.7 utlwisisa, haeba AGSA e tla sebetsana le tlhahisoleding ya botho, sepheo sa ho sebetsana le tlhahisoleding ya botho le tlhaloso ya dihlopha tsa beng ba datha le tlhahisoleding kapa mefuta ya tlhahisoleding e amanang le tsona;
- 2.8 tseba haeba AGSA e rerile ho fetisa kapa ho sebetsana le tlhahisoleding ya botho ka ntle ho Rephaboliki ya Afrika Borwa le baamohedi kapa

dihlopha tsa baamohedi bao tlhahisoleseding ya botho e ka iswang ho bona; le

- 2,9 tseba hore na AGSA e na le mehato e nepahetseng ya tshireletso ho netefatsa sephiri, botshepehi le phumaneho ya tlhahisoleseding ya botho e lokelang ho sebetswa.

3. HO THEWA HA MOODITARA-KAKARETSO WA AFRIKA BORWA (AGSA)

Kgaolo ya 9 ya Molaotheo wa Rephaboliki ya Afrika Borwa wa 1996 (Molaotheo) o thea AGSA e le se seng sa ditheo tsa mmuso tse tshehetsang demokrasi ya molaotheo.

Molaotheo o tiisa boikemelo ba AGSA ka ho laela hore e laolwe feela ke Molaotheo le molao. Molaotheo o hloka hore AGSA e se ke ya ba le tshekamelo le ho sebedisa matla a yona le ho phetha ditshebetso tsa yona ntle le tshabo, kgetho kapa leeme.

3.1 Maikemisetso / Taelo

AGSA e na le taelo ya molaotheo mme, jwaloka setheo se phahameng ka ho fetisisa sa oditi sa Afrika Borwa, e teng bakeng sa ho matlafatsa demokrasi ya naha ya rona ka ho kgontsha TEKOLO, BOIKARABELO le PUSO lekaleng la setjhaba ka ho odita, ka hona, ho aha tshepo ya setjhaba.

4. SEBOPEHO SA AGSA LE DITSHEBETSO

4.1 Sebopeho

Sebopeho sa taolo sa AGSA se a fumaneha [mona](#)

1.1.1 Thapodiso ya sebopeliso sa taolo sa AGSA e ka mokgwa o latelang:

Dikarolo	Boikarabelo
Mooditara-kakaretso	AG o na le taolo e akaretsang mme o ikarabela bakeng sa tsamaiso ya AGSA.
Motlatsi wa mooditara-kakaretso (DAG)	DAG ke: - mookamedi wa tsamaiso e tlamehang ho phetha ditshebetso tsa ofisi ho latela tataiso ya mooditara-kakaretso. - O na le boikarabelo ba taolo ya tsamaiso, ho kenyelletswa tlhophiso, taolo le tsamaiso ya basebetsi bohle. mookamedi wa oditi, mookamedi wa dioditi tse ikgethang, ofisiri e ka sehloohong ya batho, ofisiri e ka sehloohong ya ditjhelete, ofisiri e ka sehloohong ya theknoloji le ofisiri e ka sehloohong ya dikotsi ba tlaleha ho DAG. Diyuniti tse latelang tsa kgwebo di tlaleha ka kotloloho ho DAG: - Dikgokahano - Mawa - Bongodi ba Khamphani
Mookamedi wa oditi	Mookamedi wa oditi o ikarabela bakeng sa oditi ya netefatso boemong ba naha, ba provense le ba masepala, le tshehetso ya oditi. Diyuniti tsa mosebetsi tsa naha: Tlaleho ya Naha ya A-F ho baokamedi ba fapaneng ba dipotefolio tsa oditi ya netefatso tseo, le tsona, di tlalehang ho mookamedi wa oditi. Diyuniti tsa mosebetsi tsa dioditi tsa diprovence le bomasepala: diofisi tsa diprovence tse robong (Kapa Botjhabela, Freistata, Gauteng, KwaZulu-Natal, Limpopo, Mpumalanga, Kapa Leboya, Leboya-Bophirima le Kapa Bophirima) di tlaleha ho baokamedi ba dipotefolio tsa dioditi tsa netefatso tseo, le tsona, di tlalehang ho mookamedi wa oditi. Diyuniti tsa tshehetso ya oditi: Tshehetso Setekgeniki ya Oditi; Tlaleho le Mokgwatshebetso, Ponelopele ya Kotsi ya Oditi le Oditi ya Netefatso di tlaleha ho baokamedi ba potefolio ya tshehetso ya oditi bao, le bona, ba tlalehang ho mookamedi wa oditi.
Mookamedi wa diyuniti	Diyuniti tsa mosebetsi tse latelang di tlaleha ho Mookamedi

tse ikgethang tsa dioditi	wa dioditi tse ikgethang: • Oditi ya Tshebetso, • Oditi ya Tsamaiso ya Tlhahisoleseding, • Dipatlisiso, le Nyalanyo le Dintlafatso.
Ofisiri e ka sehloohong ya ditjhelete	Diyuniti tsa mosebetsi tse latelang di tlaleha ka kotloloho ho ofisiri e ka sehloohong ya ditjhelete: • Theko ya thepa • Ditjhelete
Ofisiri e ka sehloohong ya batho	Diyuniti tsa mosebetsi tse latelang di tlaleha ka kotloloho ho ofisiri e ka sehloohong ya batho: • Boiphihlelo ba ho lthuta • Ditshebetso tsa Batho • Ho phethahatsa ha Mokgatlo
Ofisiri e ka sehloohong ya theknoloji	Diyuniti tsa mosebetsi tse latelang di tlaleha ka kotloloho ho ofisiri e ka sehloohong ya theknoloji: • Theknoloji ya Tlhahisoleseding le Dikgokahano • Phetoho ya Dijithale
Ofisiri e ka sehloohong ya kotsi	Diyuniti tsa mosebetsi tse latelang di tlaleha ka kotloloho ho ofisiri e ka sehloohong ya kotsi: • Taolo ya Boleng • Ditshebetso tsa Molao tsa Mokgatlo • Kotsi & Dintlhatheo tsa Boitshwaro

1.1.2 AGSA e boetse e na le dikomiti tse latelang tse ka hare:

1.1.2.1 Leadco

1.1.2.2 Komiti ya Phethahatso (exco)

1.1.2.3 Komiti ya Tsamaiso ya IT (IT steercom)

1.1.2.4 Komiti ya Dithendara (TC)

1.1.2.5 MAF/Komiti ya Maano (Polcom)

1.1.2.6 Komiti ya Tsamaiso ya ASP (ASP)

1.1.2.7 Komiti ya diprojeke le dipotefolio tsa matsete (PPIC)

1.1.3 AGSA e boetse e na le dikomiti tse latelang tse ka ntle:

- 1.1.3.1 Komiti ya dioditi (AC)
- 1.1.3.2 Komiti ya Meputso (Remco)
- 1.1.3.3 Komiti ya tlhahlobo ya taolo ya boleng (QMAC)
- 1.1.3.4 Komiti ya phapang ya maikutlo (DOOC)
- 1.1.3.5 Komiti e ikemetseng ho tsa Mooditara-Kakaretso (Scoag)

4.3 Ditshebetso

- 4.3.1 Taelo e akaretsang ya AG e fuperwe ke karolo ya 188 ya Molaotheo wa Rephaboliki ya Afrika Borwa wa 1996 mme e bolela hore setheo se tlameha ho odita le ho tlaleha mabapi le diakhaonto, ditatements tsa ditjhelete le taolo ya ditjhelete tsa mafapha le tsamaiso tsa naha le diprovense tsohle, bomasepala bohle le setheo sefe kapa sefe se seng kapa mokgatlo o ikarabelang o hlokwang ke AG kapa melao ya diprovense hore se hlahlojwe ke AG.
- 4.3.2 Karolo ya 4 ya Molao wa Dioditi wa Setjhaba e hlakisa ditshebetso tsa molaotheo tsa ofisi ya Naha ya dioditi, ha karolo ya 5 ya molao ona e laela ditshebetso tse ding tsa yona.

5. DINTLHA TSA BOHLOKWA TSA HO IKOPANYA BAKENG SA HO FUMANA TLHAHISOLESERING YA AGSA

5.1 Ofisiri ya tlhahisoleseding

Lebitso: Tsakani Maluleke

Mohala: 012 426 8000

Imeile: paia-popi@agsa.co.za

Nomoro ya fekse: N/A

Ofisiri ya tlhahisoleseding e kgethile motho ya ka tlase e le motlatsi wa ofisiri ya tlhahisoleseding ho etsa hore AGSA e fumanehe ka mokgwa o bonolo kamoo ho ka kgonehang ho bakopi ba direkoto tsa yona ho latela PAIA:

5.2 Motlatsi wa ofisiri ya tlhahisoleseding

Lebitso: Vonani Chauke

Mohala: 012 426 8028

Imeile: paia-popi@agsa.co.za

Nomoro ya fekse: N/A

5.3 Kakaretso ya mabitso a batho ba fanang ka tlhahisoleseding

Imeile: paia-popi@agsa.co.za

5.4 Ofisi ya Naha / Ofisi e Kgolo

Aterese ya poso: PO Box 446
Pretoria

Aterese ya lehae: Lynnwood Bridge Office Park
4 Daventry Road Lynnwood Manor

Mohala: 012 426 8000

Imeile: paia-popi@agsa.co.za

Websaete: www.agsa.co.za

5.5 Diofisi tsa Diprovence (Theibole ya 1)

Provense	Aterese ya seterata
Kapa Botjhabela	14 St. Helena Street Beacon Bay East London 5201
Freistata	Nussey House 8 Arboretum Street Westdene Bloemfontein
Gauteng	Waverley Office Park 39 Scott Street Waverley Johannesburg
KwaZulu-Natal	460 Town Bush Road Block B Cascades Pietermaritzburg
Limpopo	32 Dimitri Crescent Platinum Park Bendor X 68

	Polokwane
Mpumalanga	Block 1, Floor Floor, Riverside Office Park, 1 Aqua Street Riverside Extension 24 Nelspruit
Leboya-Bophirima	124 Kock Street Rustenburg
Kapa Leboya	Block 1, Monrrio Corporate Park 10 Oliver Road Monuments Heights Kimberley 8300
Kapa Bophirimela	19 Park Lane Century City Cape Town

Ho kopa tlhahisoleseding e matsohong a AGSA, mokopi o tlameha ho tlatsa foromo ena [foromo ya kopo ya PAIA](#). Mokopi a ka etsa kopo ya rekoto ka seko diofising tsa lebatowa tsa AGSA tse thathamisitsweng theiboleng ya 1 kapa a e romela ho paia-popi@agsa.co.za.

6. TATAISO YA HO SEBEDISA PAIA LE KAMOO O KA FUMANANG TATAISO KATENG

6.1 Molaodi, ho latela karolo ya 10(1) ya PAIA, o ntjhafaditse le ho etsa hore ho fumanene Tataiso e ntjhafaditsweng ya mokgwa wa ho sebedisa PAIA, ka mokgwa o utlwisisehang habonolo, ho latela kamoo ho ka hlokwang ke motho ya lakatsang ho sebedisa tokelo efe kapa efe e boletsweng ho PAIA le POPIA.

6.2 Tataiso ena e fumanaha ka puo ya semmuso ka nngwe.

6.3 Tataiso e boletsweng ka hodimo e na le tlhaloso ya -

6.3.1 maikemisetso a PAIA le POPIA;

6.3.2 aterese ya poso le ya seterata, nomoro ya mohala le ya fekse le, ha e le teng, aterese ya imeile ya -

6.3.2.1 ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo o mong le o mong wa setjhaba, le

6.3.2.2 motlatsi e mong le e mong wa ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo o mong le o mong wa setjhaba le wa poraefete o kgethilweng ho latela karolo ya 17(1) ya PAIA¹ le karolo ya 56 ya POPIA²;

6.3.3 mokgwa le sebopeho tsa kopo ya -

6.3.3.1 phihlello ya rekoto ya mokgatlo wa setjhaba o hlalositsweng karolong ya 11³; le

6.3.3.2 phihlello ya rekoto ya mokgatlo wa poraefete o hlalositsweng karolong ya 50⁴;

6.3.4 thuso e fumanehang ho tswa ho ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba ho ya ka PAIA le POPIA;

6.3.5 thuso e fumanehang ho tswa ho molaodi ho ya ka PAIA le POPIA;

6.3.6 ditharollo tsohle tse fumanehang molaong mabapi le kgato kapa ho hloleha ho nka kgato mabapi le tokelo kapa mosebetsi o fanweng kapa o behilweng ke PAIA le POPIA, ho kenyelletswa mokgwa wa ho etsa-

6.3.6.1 boipiletso ba ka hare;

6.3.6.2 tletlebo ho molaodi; le

6.3.6.3 kopo ho lekgotla la dinyewe kgahlanong le qeto ya ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba, qeto ya boipiletso ba ka hare kapa qeto ya molaodi kapa qeto ya mookamedi wa mokgatlo wa poraefete;

¹ Karolo ya 17(1) ya PAIA- Bakeng sa merero ya PAIA, mokgatlo ka mong wa setjhaba o tlameha, ho ipapisitswe le melao e laolang kgiro ya basebetsi ba mokgatlo o amehang wa setjhaba, o kgetha palo e jwalo ya batho e le batlatsi ba diofisiri tsa tlhahisoleseding kamoo ho hlokehang kateng ho etsa hore mokgatlo wa setjhaba o fihlellehe kamoo ho ka kgonehang ho bakopi ba direkoto tsa wona.

² Karolo ya 56(a) ya POPIA- Mokgatlo ka mong wa setjhaba le wa poraefete o tlameha ho etsa tokisetso, ka mokgwa o behilweng karolong ya 17 ya Molao wa Phahamiso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding, ka diphetoho tse hlokaahalang, bakeng sa kgetho ya palo e jwalo ya batho, haeba ba le teng, e le batlatsi ba diofisiri tsa tlhahisoleseding jwalokaha ho hlokaahala ho etsa mesebetsi le boikarabelo jwalokaha ho hlalositse karolong ya 55(1) ya POPIA.

³ Karolo ya 11(1) ya PAIA- Mokopi o tlameha ho fuwa monyetla wa ho fumana rekoto ya mokgatlo wa setjhaba haeba mokopi a ikamahanya le ditlhoko tsohle tsa tsamaiso tse ho PAIA tse amanang le kopo ya phihlello ya rekoto eo; mme phihlello ya rekoto eo ha e hanelwe ho ya ka mabaka afe kapa afe a ho hana a hlalositsweng Kgaolong ya 4 ya Karolo ena.

⁴ Karolo ya 50(1) ya PAIA- Mokopi o tlameha ho fuwa monyetla wa ho fumana rekoto efe kapa efe ya mokgatlo wa poraefete haeba-

- a) rekoto eo e a hlokeha bakeng sa tshebediso kapa tshireletso ya ditokelo dife kapa dife;
- b) motho eo o ikamahanya le ditlhoko tsa tsamaiso tse ho PAIA tse amanang le kopo ya phihlello ya rekoto eo; mme
- c) phihlello ya rekoto eo ha e a hanelwa ho ya ka mabaka afe kapa afe a ho hana a hlalositsweng Kgaolong ya 4 ya Karolo ena.

- 6.3.7 dipehelo tsa dikarolo tsa 14⁵ le 51⁶ di hloka hore mokgatlo wa setjhaba le mokgatlo wa poraefete, ka tatellano, e hlophise bukana, le mokgwa wa ho fumana bukana;
- 6.3.8 dipehelo tsa dikarolo 15⁷ le 52⁸ di lokisetsa tlhahiso ya boithaopo ya mefuta ya direkoto ke mokgatlo wa setjhaba le mokgatlo wa poraefete, ka tatellano;
- 6.3.9 ditsebiso tse entsweng ho latela dikarolo 22⁹ le 54¹⁰ mabapi le ditefiso tse lokelang ho leshwa mabapi le dikopo tsa phihlelo; le
- 6.3.10 melawana e entsweng ho latela karolo ya 92¹¹.
- 6.4 Ditho tsa setjhaba di ka hlahloba kapa tsa etsa dikhopi tsa tataiso diofising tsa mekgatlo ya setjhaba kapa ya poraefete, ho kenyelletswa ofisi ya molaodi, nakong ya dihora tse tlwaelehileng tsa mosebetsi.
- 6.5 Tataiso e ka boetse ya fumanwa –
- 6.5.1 ka kopo ho ofisiri ya tlhahisoleseding kapa mookamedi wa mokgatlo wa poraefete, ho sebediswa Foromo ya 1 e fumanehang ho: <https://inforegulator.org.za/paia-forms/> ;

⁵ Karolo ya 14(1) ya PAIA- Ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba e tlameha, bonyane ka dipuo tse tharo tsa semmuso, ho fana ka bukana e nang le tlhahisoleseding e thathamisitsweng serapeng sa 4 ka hodimo.

⁶ Karolo ya 51(1) ya PAIA- Mookamedi wa mokgatlo wa poraefete o tlameha ho fana ka bukana e nang le tlhaloso ya dintlha tse thathamisitsweng serapeng sa 4 ka hodimo.

⁷ Karolo ya 15(1) ya PAIA- Ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba, e tlameha ho fana ka mokgwa o behilweng tlhaloso ya mefuta ya direkoto tsa mokgatlo wa setjhaba tse fumanehang feela ntle le hore motho a kope phihlelo.

⁸ Karolo ya 52(1) ya PAIA- Mookamedi wa mokgatlo wa poraefete, ka boithaopo, ka mokgwa o behilweng, a ka fana ka tlhaloso ya mefuta ya direkoto tsa mokgatlo wa poraefete tse fumanehang feela ntle le hore motho a kope phihlelo.

⁹ Karolo ya 22(1) ya PAIA- Ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba eo kopo ya phihlelo e etswang ho yona, ka tsebiso e tlameha ho batla hore mokopi a lefe tefiso e behilweng ya kopo (haeba e teng), pele e tswela pele ho sebetsana le kopo.

¹⁰ Karolo ya 54(1) ya PAIA- Mookamedi wa mokgatlo wa poraefete eo kopo ya phihlelo e etswang ho yena o tlameha, ka tsebiso ho batla hore mokopi a lefe tefiso e behilweng ya kopo (haeba e teng), pele a tswela pele ho sebetsana le kopo.

¹¹ Karolo ya 92(1) ya PAIA e bolela hore – “Letona, ka tsebiso Koranteng ya Mmuso, le ka etsa melawana e mabapi le-
(a) taba efe kapa efe e hlokehang kapa e dumelletsweng ke Molao ona ho bewa;
(b) taba efe kapa efe e amanang le ditefiso tse hlalositweng karolong ya 22 le 54;
(c) tsebiso efe kapa efe e hlokwang ke Molao ona;
(d) mekgwa e tshwanang e lokelang ho sebediswa ke ofisiri ya tlhahisoleseding ya mokgatlo wa setjhaba ha e nka qeto ya hore ke mefuta efe ya direkoto e tla fumaneha ho latela karolo ya 15; le
(e) taba efe kapa efe ya tsamaiso kapa mokgwatsamaiso e hlokahalang ho phethahatsa dipehelo tsa Molao ona.”

- 6.5.2 ka kopo ho molaodi, ka ho romela Foromo ya 1 (kopo ya khopi ya tataiso) ho: PAIACompliance@infoRegulator.org.za ;
- 6.5.3 websaeteng ya molaodi: <https://inforegulator.org.za/paia-guidelines/> ;
le
- 6.5.4 Websaeteng e akaretsang ya molaodi: www.inforegulator.org.za .

7. TLHALOSO YA DIHLOOHO TSA DIREKOTO TSEO SETHEO SE NANG LE TSONA LE MEFUTA YA DIREKOTO TSE HO AGSA

Dihlooho t sa direkoto tseo setheo se nang le tsona	Mefuta ya direkoto tse teng sehloohong ka seng
Ketsamelao le tsamaiso ya molao	Ditokomane tse kang melao, dibili, melawana, dipampiri tse tshweu, jj hammoho le maikutlo a molao le ditlhaloso.
Tlhophiso le taolo	Ditokomane tse amanang le ho beha dipheo tsa AGSA le maikemisetso, tse kang meralo ya mawa, ditsamaiso tsa taolo, dikopano, phetoho, tshireletso, taolo ya dikotsi, jj.
Ditshebeletso tsa tlhahisoleseding	Ditokomane tse amanang le phano le taolo tsa mehlodi ya tlhahisoleseding ya AGSA, tse kang tsa laeaborari, taolo ya direkoto, taolo ya tlhahisoleseding, taolo ya tsebo, theknoloji ya tlhahisoleseding, jj.
Dikgokahano tsa ka hare le tsa ka ntle	Ditokomane tse amanang le meralo e hlophisitsweng, ho kenya tshebetsong, ho beha leihlo le ntjhafatso ya lewa la phatlalatso le papatso.
Taolo ya ditjhelete le theko ya thepa	Ditokomane tse amanang le ho phahamisa, ho aba, ho sebedisa le ho ikarabela mabapi le mehlodi ya ditjhelete ya AGSA, tse kang ho rera, ho etsa bajete, ho ikarabela, manollo le ho tlaleha, hammoho le tse amanang le phumano, tlhokomelo le taolo ya thepa e ka sebediswang.
Boleng ba basebetsi	Ditokomane tse amanang le ditaba tsa basebetsi, tse kang ntshetsopele ya mokgatlo, maemo a tshebetso, kgiro, taolo ya tshebetso, thupello, jj.

Taolo ya disebediswa	Ditokomane tse amanang le ho tsamaisa ditlhophiso tsa maeto le ho fana ka dipalangwang, hammoho le tse amanang le ho rera, ho rala le ho laola meaho, mabala, le ditshebeletso tsa poso le tsa ditlhaeletsano.
Dikamano tsa matjhaba le tsa naha	Ditshebetso tsohle tse amanang le dikamano tsa naha le tsa matjhaba, tse kang ditumellano le melao.
Ho odita	Ditokomane tse amanang le oditi ya netefatso, oditi ya tshebetso, dipatlisiso, oditi ya tsamaiso ya tlhahisoleding, dipatlisiso le ntshetsopele tsa oditi le taolo ya boleng.
Ditokomane tsa mawa, merero le ditshisinyo	Ditlaleho tsa selemo le selemo, Moralo wa Lewa, Moralo wa Tshebetso wa Selemo.
Kgiro ya basebetsi	- maano le mekgwatsamaiso tsa HR; - Mesebetsi e phatlaladitsweng; - Direkoto tsa basebetsi; - Ho ithuta le ntshetsopele, mohlala: ntlafatso ya bokgoni le merero ya thupello Moralo wa tekatekano mosebetsing le dipalopalo

8. MEFUTA YA DIREKOTO TSA AGSA TSE FUMANEHANG NTLE LE HORE MOTHO A KOPE HO DI FUMANA.

Ofisiri ya tlhahisoleding e entse tsebiso mabapi le mefuta ya direkoto tsa AGSA tse fumanehang ntle le hore motho a kope phihlello. Tsebiso e fumaneha ofising e kgolo ya AGSA ka dihora tse tlwaelehileng tsa mosebetsi ho tloha ka 07H30-16H15 le websaeteng <https://www.agsa.co.za/AboutUs/CorporateInformation/PAIManual.aspx> ya AGSA:

9. TLHALOSO YA DITHAROLLO TSOHLE TSE FUMANEHANG MABAPI LE KGATO KAPA HO HLOLEHA HO NKA KGATO KE AGSA.

- 9.1 AGSA ha e na mekgwa ya ka hare ya boipiletso bakeng sa dikopo tsa PAIA. Ka hona, qeto ya ofisiri ya tlhahisoleding ke ya makgaolakang.
- 9.2 Mokopi ya tletlebiswang ke qeto ya ofisiri ya tlhahisoleding ya ho hana kopo ya phihlello kapa qeto e nkuweng ho latela karolo ya 22, 26(1) kapa ya 29(3) ya

PAIA, nakong ya matsatsi a 180 a tsebisitswe ka qeto e jwalo, a ka etsa tletlebo e bolelang hore qeto eo e ne e sa tsamaellane le PAIA, ho molaodi ka mokgwa le tsela tse behilweng bakeng sa kimollo e nepahetseng ho latela karolo ya 7A ya PAIA.

- 9.3 Mokopi ya tletlebiswang ke qeto ya ofisiri ya tlhahisoleseding le molaodi a ka etsa kopo lekgotleng la dinyewe bakeng sa kimollo e nepahetseng ho latela karolo ya 82 ya PAIA kamora hore mokopi a latele mekgwatsamaiso wa ditletlebo ho latela karolo ya 77A. Mokopi ya tletlebiswang ke qeto ya ofisiri ya tlhahisoleseding ya ho hana kopo ya phihlello ho latela karolo ya 22, 26(1), kapa ya 29(3), kapa ya tletlebiswang ke qeto efe kapa efe ya molaodi, ka mokgwa wa kopo nakong ya matsatsi a 180, a ka etsa kopo lekgotleng la dinyewe bakeng sa kimollo e nepahetseng ho latela karolo ya 82 ya PAIA.

10. DITSHEBELETSO TSE FUMANEHANG HO SETJHABA HO TSWA HO AGSA LE MOKGWA WA HO FUMANA DITSHEBELETSO TSEO.

AG, ka therisano le mokgwa wa tekolo, o nka qeto ya maemo a tla sebediswa ha ho etswa dioditi, mofuta le boholo ba dioditi tse jwalo, le mekgwatsamaiso ya ho sebetsana le ditletlebo ha ho etswa dioditi tse jwalo. Ditletlebo kgahlanong le AGSA ho latela karolo ya 13(1)(c) ya PAA di lokela ho rarollwa ka ho ngolla:

Molaodi e Moholo: Ditletlebo: Mooditara-Kakaretso wa Afrika Borwa

Aterese ya sebaka: Lynnwood Bridge Office Park, 4 Daventry Road, Lynnwood Manor;
PO Box 446, Pretoria, 0001

Imeile: Ethics@agsa.co.za

Taba e bohlokwa ka ho fetisisa, AG a ka fana ka ditaelo tse tobileng kapa ditsebiso ho latela PAA. Potso efe kapa efe e amanang le taelo kapa tsebiso e jwalo e lokela ho romellwa ofising e latelang:

Moetapele wa Yuniti ya Mosebetsi: Ditlaleho le Mekgwatshebetso, Mooditara-Kakaretso wa Afrika Borwa

Mohala: 012 426 8000

Fekse: 012 426 8333

Imeile: TAS2@agsa.co.za

11. SEABO SA SETJHABA KETSONG YA MAANO KAPA TSHEBEDISONG YA MATLA KAPA TSHEBETSONG YA MESEBETSI KE AGSA.

AGSA e ikemetse, ha e laolwe ke mmuso. Ditshebetso tsa yona tsa mantlha ke ho odita le ho tlaleha phatlalatsa mabapi le diakhaonto, ditatements tsa ditjhelete le taolo ya ditjhelete tsa mekgatlo ya setjhaba. Ka ho etsa jwalo, AGSA e tlameha ho itebela kgahlanong le ho fana ka ditshebeletso dife kapa dife tse ka bakang ho etswa ha leano. Le hoja AGSA e sa etse maano ao setjhaba se lokelang ho nka karolo ho wona, e beha maemo, makgetlo, boholo ba dioditi tsa setjhaba. Seabo sa setjhaba, ka didika le dibopeho tse fapaneng tse kang mekgatlo ya baahi, se bohlokwa haholo ho hlakisa dibaka tsa bohlokwa tseo ho tsepamiswang maikutlo ho tsona bakeng sa ho odita.

Molaotheo le Molao ya Seboka sa Naha e matlafatsa batho setjhabeng ho nka karolo ha ho etswa melao. Ha AGSA e hlalisa molao o motjha kapa o fetotsweng o amanang le taelo, ditshebetso le matla a yona, setjhaba se a mengwa ho ba le seabo ditsamaisong ka ho etsa ditlhahiso tse ngotsweng, ho kenela ditherisano tsa setjhaba, le ho buisana le dikomiti ho fana ka maikutlo mabapi le melao e metjha e sisintsweng kapa diphetolo.

Molao ya Seboka sa Naha e boetse e lokisetsa tshebetso ya ho ngola mangolo a ditlitlebo haeba motho hara setjhaba a tletlebiswa ke mokgwa oo AGSA e phethahatsang taelo ya yona, e etsang ditshebetso tsa yona le ho sebedisa matla a yona.

12. TSHEBETSO YA TLHAHISOLESERING YA BOTHO

12.1 Morero wa tshebetso

AGSA e ka sebetsana le tlhahisoleseding ya botho (jwalokaha ho hlalositse ho POPIA) ho phethahatsa taelo ya yona ha e etsa ditshebetso le mesebetsi ya yona tlasa PAA le melao e meng.

Moo ho hlokehang tlasa POPIA, AGSA e fumana tumello ya monga datha ha e bokella tlhahisoleseding ya botho.

AGSA e sebetsana le tlhahisoleseding ya botho bakeng sa:

- ho phethahatsa ditlameho tsa yona tsa molao le dikonteraka ho basebetsi ba yona;
- ho tshehetsa le ho laola basebetsi ba yona;

- ho netefatsa boitsebiso ba baeti ba tlang diofising tsa yona;
- ho fana ka tshireletso ya sebaka bakeng sa basebetsi ba yona le tshireletso ya thepa ya yona;
- ho netefatsa tlhahisoleseding e fanweng ke bafani ba ditshebeletso le ba ka bang bafani ba ditshebeletso;
- ho hlahloba dikopo tsa dithendara le ditokomane tsa kopo;
- ho netefatsa tlhahisoleseding e fanweng ke bakopi ba mosebetsi; le
- ho ikamahanya le ditlameho tsa yona tsa molao le taolo.

12.2 Tlhaloso ya dihlopha tsa beng ba datha le tlhahisoleseding kapa mefuta ya tlhahisoleseding

Dihlopha tsa beng ba datha	Tlhahisoleseding ya botho e ka sebetswang
Batho ba tlhaho	Mabitso le fane; dintlha tsa ho ikopanya ((di)nomoro ya ho ikopanya), nomoro ya fekse, aterese ya imeile); aterese ya sebaka, ya poso kapa ya mosebetsi; boitsebiso bo ikgethang / nomoro ya boitsebiso le mangolo a sephiri; tlhahisoleseding ya makgetha a mmele a batho (ka mokgwa wa difoto tsa tshireletso le ditshwantsho tsa vidiyo tsa CCTV); maikutlo, dipono le dikgetho tsa motho; mangolo a sephiring le a poraefete a rometsweng ho AGSA kapa tshebediso ya mekgwa ya dikgokahano ya AGSA.
Batho ba molao	Mabitso a batho bao ho ka kopanwang le bona; lebitso la mokgatlo wa molao; aterese ya sebaka le poso; dintlha tsa ho ikopanya ((di)nomoro ya ho ikopanya), nomoro ya fekse, aterese ya imeile); nomoro ya ngodiso; tlhahisoleseding ya ditjhelete, ya kgwebo, ya saense kapa ya setekgeniki le diphiri tsa kgwebisano; tsebisano ya sebaka; se hlwayang inthaneteng le dikabelo tse ding ho

	batho.
Basebetsi	Bong, boimana, boemo ba lenyalo, morabe, dilemo, puo, lesedi la thuto (ditshwaneleho); dintlha tsa ditjhelete; nalane ya mosebetsi, nomoro ya ID, aterese ya sebaka le ya poso; dintlha tsa ho ikopanya ((di)nomoro ya ho ikopanya, nomoro ya fekse, aterese ya imeile); boitshwaro ba bosenyi, paballeho le beng ka bona (ditho tsa lelapa); tsa bongaka, boithaloso ba bong, bong, botjhaba, morabe kapa sethatho sa setjhaba, tshekamelo ya thobalano, dilemo, bophelo bo botle ba mmele kapa kelello, paballeho, bokowa, bodumedi, letswalo, tumelo, setso, puo, dintlha tsa makgetha a mmele tsa motho.

12.4 Baamohedi kapa dihlopha tsa baamohedi bao tlhahisoleseding ya botho e ka fuwang bona

Mofuta wa tlhahisoleseding ya botho	Baamohedi kapa dihlopha tsa baamohedi
Bong, morabe, dintlha tsa ditjhelete	Mekgatlo ya molao (e kang Lefapha la Basebetsi le Tshebeletso ya Lekgetho ya Afrika Borwa).
Mabitso, dintlha tsa ditjhelete, dinomoro tsa boitsebiso,	Bafani ba ditsiane ho basebetsi (ba kang thuso ya bongaka, batsamaisi ba matlole a dipenshene le ditheo tse ding tsa ditjhelete).
Mabitso, dinomoro tsa boitsebiso, dinomoro tsa ho ikopanya	Lelapa, metswalle le baemedi ba beng ba datha.
Nalane ya mosebetsi, mabitso, nomoro ya boitsebiso	Basebetsi ba hajwale, ba nakong e fetileng le ba nako e tlang ba beng ba datha
Dintlha tsa thuto, nalane ya mosebetsi	Mekgatlo ya kgiro
Nomoro ya boitsebiso, mabitso, dinomoro tsa ho ikopanya	Basebedisi ba AGSA (mabapi le therisano ya AGSA le basebedisi bana)
Nalane ya mekitlane le ya tefo, bakeng sa netefatso ya dintlha tsa mekitlane	Mekgatlo e hlahlobang mekitlane
Ditshwaneleho, bakeng sa netefatso ya tshwaneleho, nomoro ya boitsebiso	Dikhamphani tse netefatsang nalane

Nomoro ya ngodiso ya koloi, mabitso, nomoro ya boitsebiso ya mohiruwa	Dikhamphani tsa tshireletso ya dibaka
Mabitso, nomoro ya boitsebiso, dintlha tsa ho ikopanya	Tshebeletso ya Naha ya Dipolokelo le Direkoto tsa Afrika Borwa (mabapi le tlhahisoleseding e tshwanelehang ho ba 'rekoto ya setjhaba' ho ya ka Molao wa Tshebeletso ya Naha ya Dipolokelo le Direkoto wa 43 wa 1996.
Nomoro ya boitsebiso le mabitso, bakeng sa ditlhahlobo tsa bosenyi	Tshebeletso ya Sepolesa ya Afrika Borwa le makgotla a dinyewe, moo ho hlokahalang.

12.5 Phetisetso e rerilweng ya tlhahisoleseding ya botho ka ntle ho naha

AGSA ha e a lebella phetisetso ya tlhahisoleseding ya botho ka ntle ho naha. Moo ho hlokahalang hore tlhahisoleseding ya botho e fetsetswe ka ntle ho Rephaboliki ya Afrika Borwa, karolo ya 72 ya POPIA e tla latelwa.

12.6 Tlhaloso e Akaretsang ya Mehato ya Tshireletso ya Tlhahisoleseding e lokelang ho kenngwa tshebetsong ke ya ikarabelang ho netefatsa sephiri, botshepehi le phumaneho ya tlhahisoleseding.

AGSA e boloka tlhahisoleseding ya botho ho yona le ho e laola ka mekgwa ya tshireletso ya setekgeniki le ya mokgatlo eo e e sebedisitseng ho sireletsa botshepehi le sephiri tsa tlhahisoleseding ya botho ho latela mekgwa le mekgwatsamaiso tsa tshireletso ya tlhahisoleseding e amohetsweng ka kakaretso. Sena se ka kenyelletsa:

- Ho pata datha,
- Ditshireletso;
- Taolo ya phihlello.
- Kano ya ho boloka sephiri bakeng sa basebetsi,
- Tumellano ya ho se pepese le batho ba bang;
- Taolo ya phihlello ya sebaka;
- Sireletsa dithata le dinolo; le
- Dipolelwana tsa sephiri le lekunutu tsa datha ditumellanong tse fihletsweng le bafumantshi le bafani ba ditshebeletso.

13. PHUMANEHO YA BUKANA

13.1 Bukana ena e fumaneha ka dipuo tse nne tsa semmuso tse latelang-

13.1.1 Senyesemane;

13.1.2 Setsonga;

13.1.3 Sezulu;

13.1.4 Sesotho

13.2 Khopi ya bukana ena kapa mofuta wa yona o ntjhafaditsweng, le yona e a fumaneha ka tsela e latelang-

13.2.1 ho (www.agsa.co.za)

13.2.2 ofising e kgolo ya AGSA bakeng sa tlhahlobo ya setjhaba ka dihora tse tlwaelehileng tsa mosebetsi;

13.2.3 ho motho ofe kapa ofe ka kopo le kamora tefo ya tefiso e loketseng e behilweng; le

13.2.4 ho molaodi ka kopo.

13.3 Tefiso ya khopi ya bukana ena, jwalokaha ho hlalositswe sehlomathisong sa B sa melawana, e tla leshwa ka khopi ka nngwe ya boholo ba A4 e entsweng.

14. NTJHAFATSO YA BUKANA

AGSA, ha ho hlokahala, e tla ntjhafatsa le ho phatlalatsa bukana ena selemo le selemo.

E hlahisitswe ke

(Tsakani Maluleke)

(Mooditara-Kakaretso)

HO ODITA BAKENG SA HO AHA TSHEPO YA SETJHABA

Mooditara-Kakaretso wa Afrika Borwa

Aterese ya sebaka:

4 Davenry Road
Lynnwood Manor
Pretoria. SA

Aterese ya poso:

PO Box 446
Pretoria. 0001

Mohala: 0124268000

Fekse e yang ho imeile: 0124268257

Imeile: agsa@agsa.co.za

Websaete: www.agsa.co.za

Hlahloba khoutu ya QR ho fumana tlaleho e felletseng e kopantsweng ya PFMA ya 2021-22 mabapi le diphetho tsa oditi ya naha le ya diprovense websaeteng ya rona.

Physical address: 4 Davenry Road
Lynnwood Manor
Pretoria, SA

Postal address: PO Box 446
Pretoria, 0001

Telephone: 012 426 8000
Fax to email: 012 426 8257
Email: agsa@agsa.co.za
Website: www.agsa.co.za